

חמישי 16.2.2006 | מוזיאון המדע, גבעת רם, ירושלים

הערה 10

4 שנים להערת שוליים

על אופני הפעולה של דינוזאורים
או הערות על האקרופוליס הישראלי

ז'ואו דלגדו, "דיוקני שלו (שלא כאיש צעיר)", ליסבון, 1931 (אוסף רודריגז)

הערת שוליים | sala-manca

Heara 10 - Independent Contemporary Art Event at the Science Museum, J-m

www.no-org.net/heara10

הערה 10

נושא האירוע ב'הערה 10' קשור לתחום הגיאוגרפי בו שוכן מוזיאון המדע. גבעת רם* וקריית הלאום ("קריית בן גוריון") יוצרים מרחב מוגדר המרכז מוסדות פוליטיים, תרבותיים, כלכליים וחינוכיים, המעצבים את הווייתה של מדינת ישראל, מגדירים ומסמלים אותה בתחום הפוליטי והתרבותי. במרחב זה שוכנים קריית הממשלה, הכנסת, בית המשפט העליון, בנק ישראל, משרד מקרקעי ישראל, משרד החוץ, בנייני האומה, קמפוס של האוניברסיטה העברית, מוזיאון ישראל, מוזיאון ארצות המקרא ומוזיאון המדע, הנמצא בלבו של האקרופוליס הישראלי.

מטרתו של מוזיאון המדע, כפי שנכתב באתר האינטרנט שלו, היא "לעורר את הסקרנות ולהעמיק את ההבנה בעולם הטבע והטכנולוגיה". ב'הערה 10' אנו מתייחסים לניסיון לחידוד ההתבוננות ולהעמקה בהבנת המתרחש שמציע המוזיאון, ומבקשים להתייחס דווקא למתרחש מסביב, לסביבה הגיאוגרפית המיידית, כלומר לאיזור הטעון שבו שוכנים מוסדות הכוח המרכזיים של האומה. הרעיון הוא להפוך את מוזיאון המדע, תוך שימוש בתצוגה שבמוזיאון ובחלליו השונים, למעבדת אמנות הבוחנת את הסביבה, וכך לשפוך אור בלתי שגרתי על אופני הפעולה של האומה ועל תולדותיה של הגבעה. זאת הערה אמנותית על האקרופוליס הישראלי ועל אופני הפעולה של הידיואורים.

*ר"מ הם ראשי תיבות ל'ריכוז מפקדים'.

על האזור:

"בחודש דצמבר 1949 החליטה ממשלת ישראל, בראשות דוד בן גוריון, להעביר את מוסדות השלטון לירושלים [...] למיקום של מכלול מוסדות השלטון נבחרה גבעה במערב העיר, שנודעה בכינויה "גבעת רם". על חלק של גבעה זו שכן עד ערב מלחמת העצמאות הכפר שנכבש על ידי הגדנ"ע, ששימש את "צוואר הבקבוק" של הכניסה המערבית לירושלים. הכפר שנכבש על ידי הגדנ"ע, שימש את הגדנ"עים כמקום ריכוז למפקדיהם, ומן הצירוף, "ריכוז מפקדים" נולד השם גבעת ר"מ, שהתגלגל לגבעת רם. הבחירה בגבעת רם הונחתה על ידי שיקולים שונים: הגבעה מורכבת משלושה רכסים שנוצרים על נחל חובבי ציון ממערב ונחל רחביה ממזרח. חלוקה זו תאמה את השאיפה להבחין בין שלושת המכלולים שירכיבו את הקרייה: מכלול השלטון ורשויותיו השונות; המכלול החינוכי, ובמרכזו האוניברסיטה העברית; והמכלול התרבותי, ובמרכזו מוזיאון ישראל [...] גבעת רם נתפסה כגרעין המודרני של העיר, שיהווה מרכז לעיר שהתפשטה מערבה [...]"

(צוטט מאתר האינטרנט של עריית ירושלים [!]<http://www.tour.jerusalem.muni.il>)

מקורות נוספים על האזור:

יוסיפזון, דוויס, "חזון ומציאות בבנייה שלטונית בישראל. זהות לאומית באדריכלות הקרייה בירושלים: 1967-1948", חיבור לקבלת תואר מוסמך, אוניברסיטה תל-אביב, 2003

על שיח' באדר ערב קום המדינה, ראו:

S. Tamari (ed.), Jerusalem 1948: The Arab Neighbourhoods and their Fate in the War, Washington DC., Institute of Jerusalem Studies, 1999, pp. 4, 239

“Todo cuanto el hombre expone o expresa es una nota al margen de un texto borrado. Más o menos, por el sentido de la nota, inferimos el sentido que podría haber tenido el texto; pero queda siempre una duda, y los sentidos posibles son muchos”

Fernando Pessoa, Libro del desasosiego, fragmento 148.

“כל מה שאדם מציג או מבטא הוא הערת שוליים בטקסט מחוק. ממשמעות ההערה אנו מסיקים, פחות או יותר, את המשמעות שהיתה יכולה להיות לטקסט; אבל תמיד נותר ספק, והמשמעויות האפשריות הן רבות”

פרננדו פסואה, ספר האי-נחת, קטע 148
(מבוסס על תרגומו הקלסי של ננדו פיטרצורה)

==

האירוע הנוכחי מציין גם ארבע שנים של פעילות עצמאית במסגרת כתב-העת 'הערת שוליים' ואירועי 'הערה'. אירועי 'הערה' הם אירועי אמנות עכשווית חד-פעמיים ותלויי-מקום, המתרחשים בכל פעם באתר אחר בירושלים, ומציינים הוצאה לאור של גיליון חדש של כתב העת. רוב העבודות המוצגות באירוע, שהוא בעצמו בעל אופי פרפורמטיבי, נוצרות במיוחד עבורו, בהתאם לנושא הנבחר של האירוע 'הערה' ומתייחסות ולמורכבות האתר בו הוא מתרחש. עד היום השתתפו בין האירועים לכתב-העת יותר מארבע מאות אמנים מהארץ ומחול, תוך היווצרות של רשת (network) מרתקת של שיתוף פעולה. האירועים התקיימו תוך שיתוף פעולה יוצא דופן עם מוסדות העיר, דווקא אלו אשר אינם מיועדים במקור לפעילות אמנותית. עד כה נערכו אירועים בבית הספר האנגליקני, במנהל הקהילתי לכה-העיר ושכונת נחלאות, במצודת מגדל דויד, בחצר סרגיי, בבית הכלא מתקופת המנדט הבריטי (מוזיאון אסירי המחתרות), בבית ארגנטינה ובחצר סיידוף.

את תיעוד האירועים הקודמים ואת גיליונות כתב העת (בפורמט pdf) אפשר להשיג באתר:

אירועי 'הערה', בדומה לכתב העת 'הערת שוליים', מתקיימים **באופן עצמאי ללא תמיכה ממסדית וללא חסויות מסחריות מתוך בחירה**. ההכנסות ממכירת כתב העת (דמי הכניסה לאירוע) הן המקור היחיד למימון האירוע וכתב העת. **מדיניות זו של המארגנים היא מכוונת ומתוך בחירה מודעת**. הניסיון הוא לפתח אופני פעולה בלתי-ממסדיים, שיולידו אמנות מקומית בלתי תלויה, עצמאית, שממנה יתפתחו ערוצי פעולה אחרים לאלו המציע ממסד האמנות והגלריות המסחריות. האירוע וכתב העת הם ללא מטרת רווח.

הערה 10: על אופני הפעולה של הדינוזאורים או הערות על האקרופוליס הישראלי

מפת הארוע

שעות מיצגים

19:45-17:00: סרטי אנימציה /אודיטוריום [43-42]

כל חצי שעה עגולה: אינשטיין והאוניברסיטה העברית (וידאו) /אינשטיין [30]

24:00-17:30: חדר תקלוט /מאחורי אינשטיין [38-34]

22:00-18:00: כגוש את המומחה /חדר משאבים [27] (ראו פירוט למטה)

23:00-18:00: איך שהזמן חולף /צעצועים ופיזיקה [11]

21:30-19:30: פרויקט הסוכנות /בית כמאדים [25]

20:35-20:15: ויקטוריה חנה, ירדן ארז /אודיטוריום [44]

21:40-21:15: אסף תלמודי /אודיטוריום [45]

23:00-22:30: אורי קצנשטיין, בניה רכס /אודיטוריום [46]

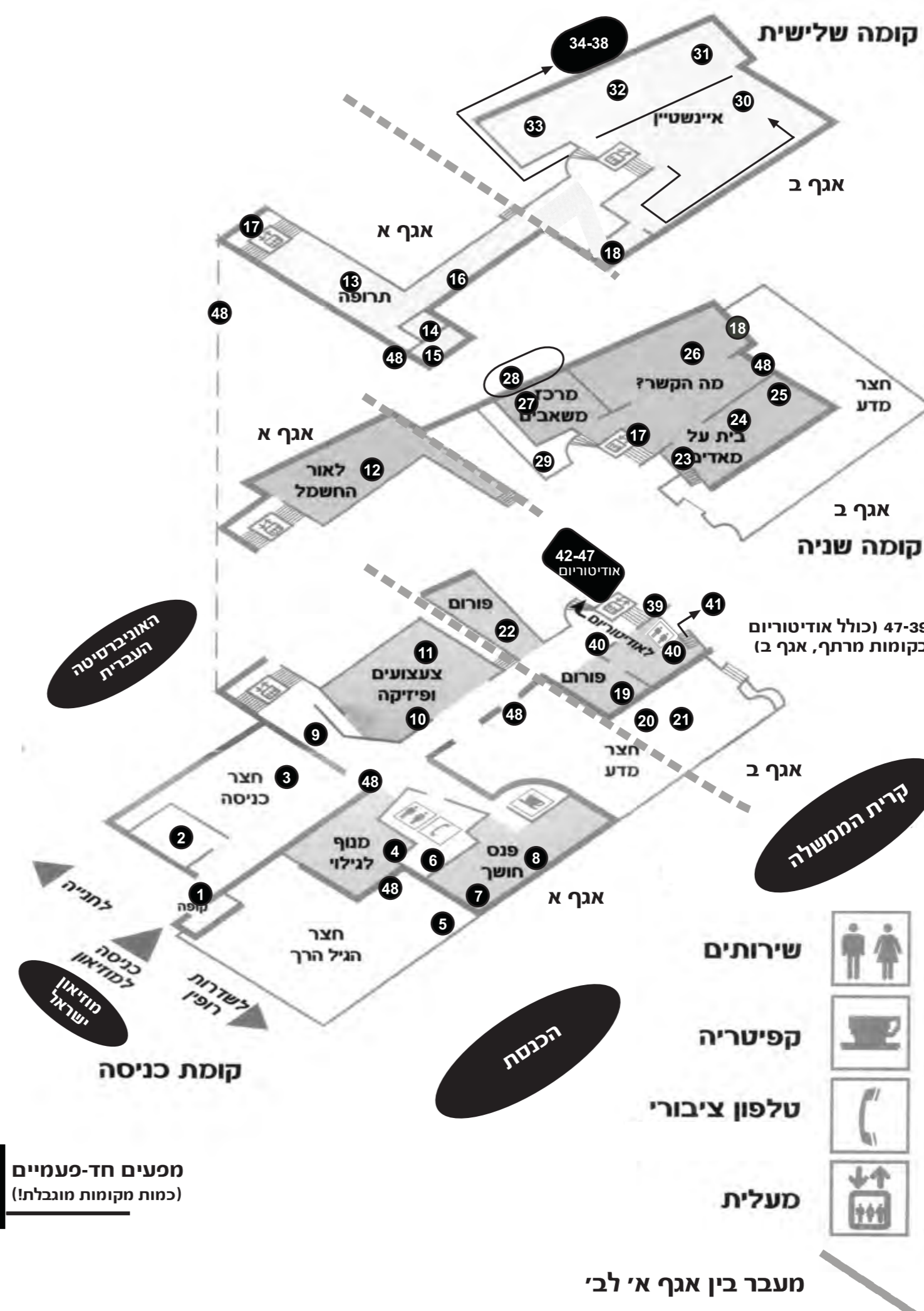
נא לשים לב כי מספר המקומות באודיטוריום מוגבל.

המון תודות. למיה הלי - מנהלת מוזיאון המדע, דעה ברקמן, שמואל אוליאלי, נידאל אבו ראק, אלי שפירו, אסתי ברזנר, רמה מנשה, לידה בן דוד, יניב סיסו, ברוך אונגר, הלל אביעז, ולכל צוות מוזיאון המדע. תודה מיוחדת לדפנה עפרון על שיתוף הפעולה המרתק.

תודה לפטו אמרה, זהבית שטרן, יונתן ויניצקי, חנית קיסר, מאשה זוסמן, ינון נבב, גידי ליש, קבוצת זיק וולה קוקה. תודה לארי טרומן, מנהל ארכיון רודריגז, על התמונה לתכניה. תודה מאוד מיוחדת למרים זגיאלי ותודה לקביון ששיבה את תפישת המרחב של האירוע. תודה ר לכל האמנים המשתתפים, על שיתוף הפעולה ועל תהליך עבודה מרתק.

תודה לחברים, למוסדות השונים ולקהל הרחב אשר תרמו והשתתפו ב'הערה' הנוכחית ובהערות קודמות ועזרו בצורה זו או אחרת לקיומו של מפעל עצמאי זה.

אתר האינטרנט של האירוע: www.no-org.net/heara10

רשימת אמנים ועבודות

אגף א | קומת כניסה

- 1 | הדס זוהר | מחירי כניסה | מיצב
- 2 | הדס עפרת | נשימה | מיצב קול
- 3 | שמעון גורודצקי | עיר חלומות | פיסול
- 4 | שירה בורר | פרוסה | מיצב
- 5 | רפרם חדד | חורבת צעדים | מיצב וידאו
- 6 | יואב ויס | בית החולדות | מיצב וידאו
- 7 | קרלינה שינדלר | ללא שם | פיסול
- 8 | סילביה ליכט, דינה קורן | התבוננות | chill out
- 9 | נעמי גרשטיין | אתנוגרפיה | מיצב
- 10 | גוסטבו סגורסקי | חלוקת צמחים | מיצב, פעולה
- 11 | ניצה כהן-מור | איך שהזמן חולף... | מיצב | 18:00-23:00

אגף א | קומה שנייה

- 12 | טל מור, שלומי אזולי | explotation performance

אגף א | קומה שלישית

- 13 | יעל לפק, סרגיו קסס | סיסר ארייטוב | מיצב וידאו וטקסט
- 14 | ז'ואו דלגדו, רגינה הנדקה (שחזור: sala-manca) | seara | (שערה/סערה) | מודד רוח
- 15 | חנאן אבו חוסיין, מיה יוגל, אריאן ליטמן-כהן | מחיקה | מיצב
- 16 | רימה ארלסנוב | יסמין | מיצב
- 17 | מירי כהני | התכנסות | אוביקט

אגף ב | פורום | קומה ראשונה

- 18 | תמר אלול | ארכיטקטורה של הממשי | רישום על זכוכית

אגף ב | פורום | קומת קרקע

- 19 | אוהד מטלון, אימרי מטלון | 10 ימים | וידאו
- 20 | מוטי יפרח | סעדה | וידאו
- 21 | ענת בראל, יובל יאירי | במרחק נגיעה | וידאו
- 22 | גיק פאבר | המשפט | מיצב

אגף ב | קומה שנייה | בית על מאדים

- 23 | אופיר עומר | מאחזים בלתי חוקיים | צילום
- 24 | שרי ארנון | רם ספציאל | מיצב

- 25 | הסוכנות (מאיר טאטי, רועי מרדכי, שחר מרקוס) | הסוכנות ב"משרד" | מיצב בלופ | 19:30-21:30

אגף ב | קומה שנייה

- 26 | ראובן זהבי, אריאן ליטמן-כהן, קיקי קרן-הוס (סאונד) | חלומי של דונלד דאק | אמנות דיגיטלית
- 27 | זמר ס"ט | כגוש את המומחה | מיצב אינטראקטיבי בהשתתפות הקהל
- 28 | פרהסיה (הגר גורן, הדס קיסר, עופר כהנא) | ידים למעלה | פעולה אפשרית
- 29 | סטייסי קובנר | ללא כותרת | מיצב

אגף ב | קומה שלישית | תערוכת אינשטיין

- 30 | איתי אוביק, אפי כהן, ארתור נסלן, נעם קפלן, עדי קפלן ושחר כרמל | אינשטיין והאוניברסיטה העברית | וידאו
- 31 | דניאלה יניב ריכטר | ein stein | (אבן אחת) | פיסול
- 32 | ימימה ארז | ללא שם | התערבות
- 33 | תמר שחורי, רונן ליבמן | wabbits | מיצב ניו מדיה | עמיר מרקוביץ: רובוטיקה, יאיר רשף: jitter

אגף ב | חדר תקלוט

- 34 | חוזליתו | 17:30-19:00
- 35 | פנדה פורן | 19:00-20:30
- 36 | סקביס, נמוי, רייזל | 20:30-21:10
- 37 | שאפל | 21:10-22:40
- 38 | לטיפה פאנק | 22:40-24:00

אגף ב | קומה מינוס אחת

- 39 | יוליה רבסקי | חלל פרויקטים | מדיה מעורבת
- 40 | ניצן המרמן | סדרת lurid | 1 מיצב, 1 ציור, 3 צילומים
- 41 | ערן זקס, ינון נבב | קריית המחקר הסוציו-גיאולוגית (קמסוצג"י) | ע"ש ידן-אינשטיין | מיצב סאונד

אודיטוריום

- 42 | טומק בגינסקי (Tomek Baginski) | פולין | Fallen Art | אנימציה | 5 דק' | 17:00-19:30
- 43 | סיגלית ליפשיץ | ירושלים של ברזל | אנימציה | 5 דק' | 17:00-19:45
- 44 | ויקטוריה חנה | abc | מופע קול | ירדן ארז - פסנטר וכלים נוספים | 15 דק' | 20:15
- 45 | אסף תלמודי | מופע | 21:15
- 46 | אורי קצנשטיין, בניה רכס | מכוונת תקווה | מופע | 22:30
- 47 |

מפעים חד-פעמיים (כמות מקומות מוגבלת!)

מפוזר במוזיאון

- 48 | דיוד גוס | מפת אתר | התערבות

מעבר בין אגף א' לב'

הערת שוליים - פרויקט גיליון 10

לרגל ארבע שנים להוצאת הגיליון הראשון של **הערת שוליים** ולאחר עריכתם והוצאה לאור של תשעה גיליונות, ראינו לנכון לעודד הוצאה לאור של כתיבת עת עצמאיים חדשים בתחום האמנות והתרבות. לצורך זה החלטנו לוותר על הוצאת הגיליון העשירי של "הערת שוליים" ועל עריכתו, ולהקדיש את התקציב המיועד לו לתמיכה בשלושה פרויקטים עצמאיים אחרים. כוונתנו להרחיב את ערוצי השיח, הביטוי והעשייה בתחומים אלו ולעודד יצירתם של פלטפורמות חדשות הנותנות ביטוי לקולות שונים.

בחודש אוגוסט 2005 פרסמנו קול קורא שפורסם באינטרנט בפורומים שונים. מתוך חמש-עשרה ההצעות שקיבלנו, בחרנו בשלושה פרויקטים: "על הסף", "כלב צינני" ו"ליצן החצר", השונים באופיים זה מזה, כמו גם מ"הערת שוליים". הפרויקטים שבחרנו שמרו על עצמאותם התכנית והעיצובית. התכנים, העיצוב וכלל הבחירות שבכתבי העת משקפים באופן מלא את בחירותיהם והשקפות העולם של העורכים השונים. התמיכה של **הערת שוליים** התבטאה ביסודה במימון הוצאות הדפוס, ובליווי תהליך ההוצאה לאור. עתידם ופיתוחם של כתבי העת השונים נשארים בידיהם של העורכים.

אנו מודים לליאת, איתמר, ערן וניר על שיתוף הפעולה ואנו מאחלים לשלושת הפרויקטים בהצלחה בהמשך.

לאה מאואס, דיאגו רוטמן

עורכי **הערת שוליים**

==

על הערת שוליים

הערת שוליים הוא כתב-עת עצמאי לאמנות עכשווית היוצא לאור ללא תמיכה ממסדית וללא חסויות מסחריות מתוך בחירה. הגיליון הראשון יצא לאור בנובמבר 2001. מטרת כתב-העת - ציין בדבר המערכת הראשון - היא להסיט לרגע את מבטו של היחיד מן המציאות התרבותית השלטת אשר לפי חברי המערכת אינה אלא, ברובה, תרבות שולית. תשעת הגיליונות של **הערת שוליים** עסקו בנושא או מדיום אחר באמנות וספרות: הגיליון הראשון הוקדש לספרות ושירה אוונגרדית והתמקד ביצירותיו של ז'ואאו דלגדו, משורר פורטוגזי-ארגנטינאי שנעלם ב-1976 בדיקטטורה הצבאית בארגנטינה. הגיליון השני שיצא לאור עם קלטת VHS הוקדש לאמנים שפעלו בתחומי המיצב, המיצב והוידיאו בירושלים בין 1998-2002. הגיליון השלישי, שראה אור עם ס.ד.י. הוקדש לחיבור בין סאונד וטקסט. הגיליון הרביעי הוקדש לצילום (סטילס, זירוקס, פקס ורנטגן), החמישי עסק בציור בדפוס, השישי ל"מפות, דרכים ומזכרות". הגיליון השביעי הוקדש לעבודות העוסקות ב"תעודות ומסמכים", והגיליון הכפול האחרון 9/8, יצא לאור עם דיו.די והוקדש לשירה (poetry) וטכנולוגיות חדשות ולידיאו-שירה. תפוצת הגיליון מאז הגיליון הרביעי נעה בין 1000-1200 עותקים ורוב הגיליונות אזלו. את כל הגיליונות ניתן להוריד בחינם בפורמט pdf באתר האינטרנט שלנו: www.no-org.net/issues/php

יום אחד הפרטים יתקוממו ויתירו את ראשיהם של הגנבים יום אחד האינדיבידואלים יקומו ויבלו את אמריקה